

Cēsu pilsētas Pastariņa sākumskolas vides novērtējums 2016./2017.m.g.

Cēsis ir pilsēta Latvijā, Vidzemes augstienes ziemeļu daļā, Cēsu novada administratīvais centrs.

Cēsis atrodas 90 km no Rīgas. Gar pilsētu plūst Gaujas upe. Pilsētas centrā, par kuru Cēsu novada pašvaldība ir izsludinājusi metu konkursu, lai izvēlētos labākās ieceres Vienības laukuma pārbūvei, netālu no atjaunotās Cēsu dzelzceļa stacijas, kas, apvienota ar autoostu un kļuvusi par vienotu transporta mezglu, blakus cilvēku iecienītajai Vidzemes koncertzālei un pilsētas stadionam, kura rekonstrukcija uzsākata 2016.gada oktobrī, atrodas Cēsu pilsētas Pastariņa sākumskola.

Skola ir 24 gadus jauna vēsture. No 1997.gada skola darbojas ēkā Raunas ielā 7. No 2001.gada skolēni mācās no 1.- 6.klasei. Skolai dots zēna Pastariņa vārds, zinot, ka skolas audzēkņu vecums atbilst bērnu literatūrā pazīstamajam E.Birznieka – Upīša varonim Pastariņam. Arī mūsu audzēkņi ir ņipri, zinātkāri un darbīgi, ar bagātu iztēli, droši un pārliecināti viņi dodas savā rītdienas pasaulē.

Ēka, kurā pašreiz darbojas skola, ir vecākā būve Raunas ielā. Tā tika celta kā armijas kazarmas pirms 1889.gada. 1907.gadā dome atbalsta ēkas pārbūves veikšanu un pēc tās pabeigšanas ēkā tiek atvērta skola. Tā 108 gadus šajā namā darbojas dažādas skolas, dažādos varas labirintos. 2017.gada aprīlī arī šī vēsturiskā ēka piedzīvos pirmo renovāciju.

Cēsu pilsētas Pastariņa sākumskolā 2016./2017.m.g. darbu uzsāk 20 pedagogi, 241 skolēni un 8 tehniskie darbinieki.

Mūsu skolā, tāpat kā iepriekš, darbu uzsāk ekopadome, kurā ietilpst jaunizveidotās vides pulciņa dalībnieki, daži skolēnu pašpārvaldes, klašu „zaļie aktīvisti”, skolas padomes un skolas darbinieku pārstāvji.

Cēsu pilsētas Pastariņa sākumskolas vides novērtējums notika oktobrī, par galvenajiem atbalsta punktiem izmantojot iepriekšējā gada novērtējuma analīzi, darbības izvērtējumu un darba secinājumus.

Šī novērtējuma mērķis – pārskatīt esošo stāvokli skolā un apkārtnē salīdzinot ar iepriekšējo gadu, uzskaitīt un rediģēt stiprās un vājās puses saskatāmas skolēnu un pedagogu acīm, kas kļūs par pamatu darbības plāna izstrādāšanai, uzlabojumu veikšanai šim mācību gadam līdz sāksies skolas lielā renovācija.

ATKRITUMI

Cēsu pilsētas Pastariņa sākumskolas pagalmā atrodas PET pudeļu savākšanas grozs, šķiroto atkritumu konteiners 0,6 m³ ietilpībā un 2 sadzīves atkritumu konteineri, katrs 1,1m³ ietilpībā. Vienā tvertnē tiek ievietoti skolā radīties atkritumi, bet otrā – ēdināšanas bloka. Otro gadu šie konteineri tiek slēgti un nav pieejami apkārtējiem iedzīvotājiem, tādējādi taupot skolas līdzekļus.

Sadarbībā ar SIA ZAAO šķiroto atkritumu tvertne tiek iztukšota 2 reizes mēnesī otrdienās, nešķiroto atkritumu skolai katru otrdienu, ēdnīcai 2 reizes mēnesī, bet PET pudeļu režģis ik pa 2 – 3 mēnešiem.

Veicot vides novērtējumu – auditu uz saruna aicinājām A.Skuju SIA ZAAO šķiroto atkritumu savākšanas daļas speciālisti.

Izziņa par savāktajiem atkritumiem

periodā no 01.11.2015 līdz 30.09.2016

25.10.2016

Nr. 88

Atkritumu klase	Nosaukums	Savāktais daudzums	Mērv.	Apjoms, tonnas	Gb
200301	Nešķiroti sadz.atkr.	28.4000	m ³	3.6920 t	
200101	Papīrs un kartons	15.4000	m ³	4.6200 t	
200201	Kompostējamie atkr.	6.5000	m ³	1.9500 t	
200307	Liela izmēra atkr.	12.0000	m ³	3.6000 t	
		62.3		13.862	

Sarunā ar skolas direktores vietnieku saimnieciskajos jautājumos sapratām, ka, samazinot nešķiroto atkritumu izvešanas reizes, var iegūt līdzekļus lielā daudzuma kompostējamo atkritumu izvešanai.

Skolas vides pulciņa skolēni kā vienu no pozitīvā darbības virzieniem atzīst to, ka aktīvi darbojamies pie tā, lai pēc iespējas mazāk saražotu atkritumus, kā arī pie tā, lai radušies atkritumi regulāri tiktu šķiroti katrā skolas kabinetā, skolas gaitenēs, skolas kopētavā un lietvedības kabinetā. Lietvedes kabinetā ir uzstādīts papīra smalcinātājs.

Ekoskolas uzaicinājam, pievienoties atkritumu šķirošanai, atsaucas gan skolas telpu tīrību uzturētāji, gan ēdināšanas bloks. Šinī mācību gada sākumā, ievērojām, ka sadarbība gan ar uzkopšanas firmu, gan jauno ēdinātāju firmu šinī jautājumā ir uzlabojusies un reāli redzams rezultāts.

Šī gada oktobrī, pēc pašu iniciatīvas, skolēni diskutēja par to, ka programma Skolas piens tiek dalīta 200ml tetra pakās, tādējādi, radot vairāk jaunu atkritumus - 241 tetra paku dienā. Šīs tetra pakas tiek šķirotas atsevišķi, lai regulāri kastes iztukšotu un neradītu liekas smakas. Protams, skolēni zina, ka šos atkritumus var pārstrādāt, bet varot arast videi draudzīgāku izsniegšanas veidu, piemēram, piena aparātus utt. Pie galīgā viedokļa un secinājuma gan nenonāca, bet iespējams ir vērts ieklausīties.

Par atkritumu pareizu šķirošanu skolēni turpina izglītoties paši un izglītot arī sabiedrību. Esam secinājuši, ka pilsētā vērojama pozitīva izaugsme un Cēsu novada domes Vides attīstības padomes ieinteresētība atkritumu šķirošanā, veidojot arī jaunus, modernākus pazemes konteinerus, it īpaši vecpilsētā.

Balsoties uz skolēnu ieteikumiem, arī šīnī mācību gadā turpināsim pozitīvi novērtēto darbu, gan piedaloties konkursos aktivitātēs, gan arī ar atbildības sajūtu darbosimies kā „zaļās domāšanas” vēstnieki mūsu pilsētā. Pēc veiksmīgi uzsāktās pagājušā mācību gada sadarbības, kā viena no aktivitātēm būs mācīt vienaudžus un sabiedrību samazināt atkritumu daudzumu skolā un katram savās mājās. Tādējādi neradot liekus atkritumus, izmantojot mazāk iepakojumus.

Vides pulciņa skolēni, veicot apskati secināja, ka katrā kabinetos saglabājušās vai izveidotas no jauna pašgatavotas kastes atkritumiem (PET, papīram, metālam), Tetra pakām un atsevišķi organiskajiem atkritumiem, kā arī gaitenā atsevišķa tvertne izlietotajām baterijām.

Tāpat kā iepriekšējos mācību gados, arī šogad 2. vai 3.klases skolēni dosies uz Daibes poligonu, apmeklējot tur piedāvātās vides izglītības stundas. Esam kļuvuši par draugiem ZAAO jaunajam tēlam Skudriņai, kura ir sava vārda meklējumos.

Turpināsim uzsākto darbu Zaļā punkta skolu programmā.

Esam secinājuši, ka jāturpina aktualizēt izglītojošu uzmanību tam, kā tiek lietots papīrs, uzsverot vai papīram abas puses izmantotas lietderīgi gan ikdienā, gan mācību stundās. Šogad īpaši aicināsim skolēnus taupīt arī savas pierokstu klades un burtnīcas. Īpašas zibakcijas tiks veltītas tam, lai netiktu printēti tādi dokumenti, kuri var saglabāties vai tikt izmantoti tikai elektroniskā formātā un parādīt uz ekrāna, kas pieejams visiem vai nosūtāms interneta vidē.

<p>Eksistējošais spēks (stiprās puses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Radušies atkritumi- šķītie, nešķīrotie, rudens lapas- regulāri tiek nodoti ZAAO poligonā 2. Skolēnu, vecāku un skolotāju aktīva iesaistīšanās un kopīga sabiedrības izglītošana. 3. Uzstādīti roku žāvētāji pie izlietnēm. 	<p>Eksistējošais vājums (vājās puses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nav atrisināta bioloģisko atkritumu šķirošana. 2. Skolas bufetē bulciņas tiek tirgotas plastmasas maisiņos nevis papīra turziņās. 3. Dažu sabiedrības locekļu, tanī skaitā skolēnu un pieaugušo, neatbildīga rīcība.
<p>Nākotnes iespējas (iespējams izmantot)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sadarbībā ar SIA ZAAO, izmantot šķirošanas somas. 2. Lai arvien vairāk atkritumu neradīšanai un šķirošanai piesaistītu jaunus cilvēkus, izmantot piktogrammas un citus uzrunājošus elementus 3. Ar akcijām un savu piemēru veicināt katra iedzīvotāja atbildību par savu pilsētu, saudzīgu attieksmi pret apkārtni vidi. 	<p>Nākotnes draudi (iespējams neitralizēt)</p> <p>Problēmas, kuras rada ārējās vides ietekmē.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cilvēki, nepievēršot uzmanību, iegādājoties dabai ne draudzīgas lietas, tādējādi palielinās atkritumu daudzums. Tas savukārt palielina siltumnīcas efektu un mainās klimats. 2. Lielāks atbalsts valsts līmenī, sadarbībā ar VARAM.

TRANSPORTS

Mūsu skola atrodas stratēģiski izdevīgā vietā - pilsētas centrā, blakus autoostai un dzelzceļa stacijai, tādējādi gan skolēni, gan skolas darbinieku uz skolu var nākt ar kājām, braukt ar sabiedrisko transportu vai labvēlīgos laika apstākļos pārvietoties ar velosipēdu. To apliecina arī vides pulciņa skolēnu novērojumi 2016. gada septembra un oktobra mēnešos.

No 2014.gada skolēni, kuri sasnieguši 10 gadu vecumu, nokārtojot CSDD eksāmenu var iegūt velosipēdista tiesības, kas atļauj uz skolu braukt ar velosipēdiem. Mūsu skolā šo iespēju izmanto daudzi skolēni. Skolas pagalmā ir atvērta velosipēdu novietne. Ekoaudita laikā vērojams, ka velostāvvietā piepildās ātri. Tā kā šogad ir labvēlīgs rudens, tad līdz pat oktobra brīvlaikam velobraucēji aktīvi pārvietojās ar riteņiem.

Otro gadu skolā darbojas CS noteikumu apgūšanas pulciņš „Ripo droši!”, viens no tā mērķiem ir skolēniem palīdzēt izziņāt velobraukšanas teorētiskās un praktiskās nodarbības, sagatavot skolēnus velobraucēju tiesību iegūšanai.

Novērojot skolēnu nokļūšanu uz/no skolas, secinām, ka ir ģimenes kopīgi plāno nokļūšanu mācību iestādēs un darba vietās, kā arī pēc stundām uz ārpusskolas nodarbībām skolēnus ved vairākām ģimenēm kooperējoties.

Lai uzlabotu skolēnu drošību skolas pagalmā, iepriekšējā mācību gadā pie iebraucamajiem vārtiem tika uzstādīta ceļazīme „Dzīvojamā zona”. Pārtiku skolas ēdnīcai ved piegādātāji. Kaut nedaudz esam atrisinājuši piegādātāju transporta problēmu, uzstādot minēto ceļazīmi, taču ir vēl veiktie pētījumi, kuri ir jārisina, saistībā ar transportu, kas piegādā produktus un skolēnu drošību atrodoties skolas pagalmā, kā arī izslēgt mašīnas dzinēju ienesot produktus, it īpaši aukstajā laikā.

Ekopadomes skolēni devās iepazīties ar jauno ēdinātāju firmu SIA „Ozolaine” un veicot vides novērtējumu pārliecinājās, ka tiek izmantota vietējo saražotā un audzētā produkcija. Piena produkti tiek pasūtīti no uzņēmuma Rīgas piena kombināta un Straupes piensaimnieka, maize no Hanzas maiznīcas, augļus un dārzeņus piegādā Augļu serviss, gaļas produktus Forever. Ēdinātāji cenšas izmantot sezonālo pārtiku.

Ēdienu pārpalikumi tiek nogādāti saimniecībā Pārgaujas novadā Raiskuma pagastā, katras dienas vakarā.

Eksistējošais spēks (stiprās puses)	Eksistējošais vājums (vājās puses)
1. Iespēju uz/no skolas pārvietoties kājām vai izmantot sabiedrisko transportu dod skolas esamība stratēģiski izdevīgā vietā un tā tiek arī izmantota. 2. Tiek popularizēts videi draudzīgs pārvietošanās veids – braukšana ar velosipēdu; skolēni lepojas ar fakultatīvu ‘Ripo droši!’ 3. Izglītojošie pasākumi par CSN, tos aktualizējot iestājoties tumšajam un	1. Transporta kustība tuvu skolai. 2. Atsājot savas automašīnas uz īsu brīdi vai gaidot savus bērnus iznākam no skolas, autovadītāji daudzkārt neizslēdz automašīnas dzinējus. 3. Izmantotā transporta ietekme uz vidi varētu būt līdzīga kā citām ekoskolām, jo biodegviela Latvijā tiek izmantota maz.

slāpjam laikam rudenī. 4. Oktobra beigās rīko nodarbību „Izgatavo savu atstarotāju” 5. Vasaras vides nometnē veidotais ekodārzs kā garšvielu audzēšanas vieta.	
Nākotnes iespējas (iespējams izmantot) 1. Risināt jautājumu kopā ar skolas direktori un jauno ēdinātāju firmu par pārtikas gatavošanai nepieciešamo bioloģisko dārzeņu, augļu un piena produktu piegādi no bioloģiskām saimniecībām Cēsu apkaimē. 2. Veloceliņu uzlabošana Cēsu pilsētā, kā arī autovadītāju attieksmes pret velobraucējiem aktualizēšana..	Nākotnes draudi (iespējams neitralizēt) Problēmas, kuras rada ārējās vides ietekmē. 1. Joprojām vērojama liela satiksme un mašīnu novietošana pilsētas centrā, skolas durvju priekšā Vidzemes koncertzāles ietekmē un tas, ka pretim skolai atrodas SEB bankas Cēsu filiāle. 2. Transporta radītais piesārņojums, arī dīzeļvilcienu, dzelzceļa līnijas tuvums.

SKOLAS VIDE UN APKĀRTNE

Uzsākot 206./2017.m.g. vides novērtējuma šo sadaļu, ekopadomes pārstāvji Kārlis Driba, Marta Lupkina un Anete Vītoliņa uz saruna aicināja skolas direktori Ravitu Blaževicu, lai iepazītos ar plānoto skolas renovāciju, kas būtiski skars un izmaninīs arī skolas iekšējo un ārējo veidolu.

Skolas direktore Ekopadomei apstiprināja to, ka skolā un tās teritorijā no 2017.gada aprīļa līdz novembrim plānoti renovācijas darbi 1000000 eiro vērtībā. Renovācijas darbus veiks konkursa kārtībā uzvarējusi firma no Jēkabpils. Pēc šī apjomīgā darba noteikti būs vērojamas izmaiņas gan skolas iekšējā, ārējā, gan iekšpagalma izskatā. Tā kļūs modernāka un laikmetīgāka, klimata pārmaiņām draudzīgāka.

Tāpat kā Ekopadome, skolēni un viņu vecāki, arī direktore uzslavē to, ka skola var daudzveidīgi izmantot samērā lielo iekšpagalmu, kuru, iespēju robežās un atļaujot laikapstākļiem, izmanto vai uzturas 80% skolas audzēkņi. Skolas pagalms aktīvi tiek izmantots brīvdabas pedagogijas stundās, ir uzstādītas āra tāfeles un gaumīgs sols skolēnu sēdēšanai. Kā arī pagalms tiek izmantots, lai realizētu alternatīvās mācību metodes un skolas pasākumus, piemēram, Zinību diena, Ģimenes dienas pēcpusdiena, Pastariņa svētki. Te norisinās arī pagarinātās dienas grupas skolēnu fiziskās aktivitātes un dinamiskās pauzes. Izveidots drošs, mūsdienīgs sporta laukums, kuru izmantojam visos gadalaikos. To iecienījuši arī sportot gribošie Cēsu iedzīvotāji. Ziemā te var slidot gan skolas audzēkņi, gan viņu vecāki, gan pārējie cēsnieki. Atkārtoti esam lūguši atbalstu arī no Cēsu novada domes un A/S Vinda slidotavas iekārtošanā un uzturēšanā.

Ekopadomes pārstāvjiem uzrunājot skolēnu vecākus, skolas darbiniekus un skolotājus secinām, ka skolas teritorija ir uzskatāma par samērā drošu, vēl tikai jāpilnveido ēdināšanas blokam pievedamo produktu kārtība. Diemžēl nomainoties Skolas padomes priekšsēdētājam ir izzudusi jauki iesāktā tradīcija rīkot Lielās talkas darbus.

2016.gada pavasarī svinot Ģimenes dienas pasākumu, katra ģimene iestādīja savu ziedu, zaļo augu, turpinot veidot „ekodobes”. Protams gan mūs, gan viesus priecē pašu sētās un stādītās puķes – atraitnītes, samtenes, kā arī daudzgadīgo augu dobes un jaunais sazaļojošais zālājs, par kuru īpašu rūpi tura skolas dabaszinību skolotāja S.Klaucāne. Jau paaugusies 2015.gada absolventu iestādītā skolas pagalmā eglīte.

Pēc respondentu atbildēm secinām, ka skolas apkārtnē, kā arī fasāde kļūst vizuāli pievilcīgāka, jo skolas direktore atbalsta un realizē daudzus aktuālus jautājumus, palīdz atrisināt finansiālos jautājumus.

Skolas apkārtnē ir tīra un sakopta, par to rūpējas sētnieks. Pēc lielo un mazo pastariņu domām, skolas apkārtnē ir piemērota fiziskām aktivitātēm un lai pilnveidotu tās, ceram uz mūsdienīgi renovēto pilsētas stadionu, tuvējie meži – orientēšanās prasmju attīstīšanai un dabaszinību prasmju nostiprināšanai. Gan skolas apkārtni, gan tuvējo pilsētvides apkārtni izmantojam darbojoties Toyota programmā.

Kā jau minējām, skola atrodas pilsētas centrā. Gar vienu skolas pusi ir ietve un vienvirziņa iela, gar otru pusi ir iela, pa kuru pārvietojas cilvēki un kur tiek novietotas automašīnas. Arī turpmāk ceram uz Cēsu pašvaldības saprātīgu lēmumu neatvērt transporta kustībai patlaban slēgto ielu skolas ciešā tuvumā, kas radītu papildus trokšņus, automašīnu izplūdes gāzes un padziļinātus draudus skolēnu drošībai.

Tuvu skolai atrodas Maija un Pils parki, Jaunā pils, Avotu ielejas parks un Cēsu vecpilsēta, Ruckas muižas parks, kur arī tiek vadītas dažādas brīvdabas, vēstures, sociālo zinību un patriotiskās audzināšanas nodarbības.

Realizējam skolēnu izstrādātos projektus padarīt gan cēsniekiem, gan viesiem interesantāku Avotu ielejas parku, ievērojot starppaaudžu sadarbību un starpkultūru mantojumu, piesaistot Rotari kluba biedrus un mākslinieku Ingmāru Grīnbergu. Esam jau uzstādījuši Mārtiņa zīmi un Māras zīmi. Esam ievadījuši sarunu ar Cēsu profesionālās vidusskolas administrāciju par kopīgi izveidoto un uzstādīto Jaunā Dzejnieka soliņu starp 2 bērziem Avota ielejas parkā un jaunu pīļu mājas uzbūvi ielejas parka dīķī.

2016./2017.m.g. skolas 1.stāvu apdzīvo 1.-3.klašu skolēni, tāpēc arī gaitenī tiek pielāgoti tieši viņu interesēm un brīvā laika pavadīšanai. Skolēni kopā ar radošās grupas „Modinātājs” mākslinieci Kristīni Rozenbergu apglezno skolas sienas. Savukārt 2.stāvā mācās un atpūšas 4.-6.klašu skolēni un gaitenī top viņiem interesanti. Iegādāti jauni pufi, novusa un galda tenisa galdi.

Vides novērtētāji kā pozitīvu uzsver arī to, ka top īpaša vieta „zaļiem” interesentiem, ar grāmatām, lasāmvielu un praktisku darbošanos, kā arī bukletiem un plakātiem, ko mums dāvina sadarbības partneri no Dabas pārvaldes un Mammadaba meisterklases.

Pozitīvas izmaiņas vērojamas gaitenī pie vizuālās mākslas kabineta, kur regulāri tiek izstādīti skolēnu darbi, akceptu liekot uz dabas tēmu. Lai viss izskatītos gaumīgi un skolēniem

aktuāli, skolas direktore ir piesaistījusi arī interjerdzaineri un darbu sākusī jauna skolas telpu noformētāja, kura gan svētku, gan ikdienas noformējumam izmanto tikai dabas materiālus.

2016.gada augustā īpaša uzmanība tika veltīta arī skolas telpu zaļajiem augiem, kuri tik pārstādīti, pārvietoti un piebaroti atbilstoši sezonai un tagad atrodas vienuviet skolas Baltajā zālē.

Skolas telpas vienmēr tiek uzturētas kārtībā. Iekštelpas ir atbilstošas skolēnu vajadzībām un ir skolēniem drošas. Pēc aptaujāto skolēnu atbildēm, secinām, ka viņi skolā var atrast sev piemērotu vietu brīvā laika pavadīšanai. Vispopulārākās arī šogad ir:

- Sporta laukums
- Sporta zāle
- Skolas bibliotēka
- Gaiteni
- Spēļu zonas
- Pašu skolēnu gatavotās spēļu izmantošana no otrreizējām izejmateriāliem

85% skolēnu domā, ka skolas apkārtne mācību vielu var labāk un interesantāk apgūt nekā sēžot kabinetos. Labprāt sporto ārā, zīmē, mācās dabaszinības, arī matemātiku un angļu valodas vārdiņus brīvdabas stundās.

91% skolotāju un skolas darbinieku un 94% skolas viesu apgalvo, ka skola ir viesmīlīga, gatava pārmaiņām un top par mūsdienīgu un bērnu vajadzībām atbilstoša. Vecāki un viesi augstu novērtē skolas informācijas pasniegšanu Tv monitorā, tādējādi taupot gan izdrukāto papīru, gan iespēju gaidot bērnus pēc stundām, lasīt mūsdienīgi jaunumus. Tas uzrunā gados jaunos vecākus. Īnī mācību gadā jaunums ir netraucēta mācību procesa nodrošināšana – vecāku zona. Gandarījums par pozitīvo sadarbību ar skolas direktori R.Blaževicu, noformētāju Ī.Rass un mākslinieci K.Rozenbergu.

<p>Eksistējošais spēks (stiprās puses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jaunas mēbeles un atpūtas zonas, skolas telpu sadalījums, ievērojot skolēnu vecumposmus un intereses 2.Daudzveidīgi izmantojama skolas vide un apkārtne, noslēgta teritorija, kurā uzturas skolēni 3.Sakopts pagalms un iekštelpas, vienmēr vēlmi augt un mainīties 4.Pašu veidots un audzēts ekodārzs 	<p>Eksistējošais vājums (vājās puses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neliela komposta kaudzes izveidošana radītu skolēniem plašāku priekšstatu par bioloģisko daudzveidību un dabīgi veidotas melnzemes izlietošanu 2. Trūkst finanses un sadarbības partneru „Zaļās klases” izveidošanai. 3. Skolas laukumu un trenāžieri izmanto arī pilsētas iedzīvotāji, kuri daudzkārt netaupa ne lietas, ne vidi, kurā atpūšas
<p>Nākotnes iespējas (iespējams izmantot)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Pagalumā nomainīt segumu, tas neradītu skolēniem traumas krītot 2. Pilnveidot augu daudzveidību, iestādot dažādus krūmājus. 3.Rast iespēju attīstīt pētījumu,sajūtu, eksperimentu zonas praktiskajām nodarbībām 	<p>Nākotnes draudi (iespējams neitralizēt)</p> <p>Problēmas, kuras rada ārējās vides ietekmē.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Zaļās zonas samazināšanās pilsētā kopumā. 2. Cilvēku vienaldzība pret apkārt notiekošo, tanī skaitā dabu, zaļo zonu un cita veikumu.

VESELĪGS DZĪVESVIEDS

2016./2017.m.g skolā ēdināšanu uzsāk SIA "Ozolaine". Par ēdināšanu, tās kvalitāti un atbilstību normatīviem aktiem atbild skolas medmāsa M. Rakauska un direktora vietniece saimnieciskajos jautājumos A.Trauberga.

2016.gada oktobrī, veicot vides novērtējumu, Ekopadomes pārstāvji Amanda Irbe, Ance Leinasare un Mārtiņš Driba uz sarunu aicināja skolas ēdinātāja firmas darbinieces. Ekopadomes pārstāvji noskaidroja, ka maizes produkti tiek piegādāti no Hanzas maiznīcas, savukārt bulciņas tiek ceptas uz vietas skolā; piena produkti – no Rīgas piena kombināta vai Starupes piensaimnieka, augļus un dārzeņus piedādā Augļu serviss no Valmieras, gaļas produkti – Forevers – tātd secinām,ka šī firma domā par to, lai skolēniem piedāvātu vietējo produkciju

Šinī mācību gadā ir pamatīgi uzlabojusies ēdienu kvalitāte un daudzveidība, tādēļ 90% skolēnu izvēlas pusdienot skolas ēdnīcā. Ļoti pozitīvi vērtējams tas, ka brīvpusdienas ar valsts un novadu pašvaldību atbalstu ir 1.-4.klašu skolēniem un dažiem 5.- 6.klašu skolēniem. 1.-3.klašu skolēni, pagarinātās grupas skolēni, ēd launagu. Priecē tas, ka ēdienreizē ir salāti vai augļi. Secinām, ka ēdiens ir atbilstošs uzturnormām – saskaņoti MK noteikumu nr.172 prasībām. Skola arī šinī mācību gadā piedalās „Skolas piena” un „Skolas augļa” ESF programmās.

Laika posmā no 17.-21.oktobrim Vispasaules Pārtikas dienas ietvaros ēdamzālē tika veikts audits par skolēnu ēšanas paradumiem un galda kultūru. Audita laikā uzlabojās galda kultūra, skolēni izēda visu uz šķīvja uzlikto, pēc maltītes atstāja kārtīgāku savu vietu un atcerējās pateikties pavāriņiem. Taču neuzlabojās skolēnu ēšanas paradumi- salātu ēšana un zupas ēšana. Priecē tas, ka arvien vairāk skolēnu Ekopadomes mudināti tomēr pagaršoja gan salātus, gan zupu un atzina, ka bija kļūdījušies, sakot, ka negaršos.

Esam novērojuši, ka pilnveidojies skolas bufetes sortiments – vairāk augļi un veselīgie našķi, kā arī attieksme pret skolēniem un skolotājiem kā potenciālajiem klientiem.

Nemainīga skolas tradīcija ir pievērst īpašu uzmanību skolēnu fiziskām aktivitātēm. Sporta stundas notiek pēc mācību plāna. Papildus visām klasēm tiek piedāvātas sporta pulciņa nodarbības un veidota gan volejbola, gan orientēšanās sekcija skolas sporta zālē sadarbībā ar Cēsu novada sporta skolu, kā arī karatē nodarbības, kuras vada karatē klubs „Tīģeri” skolas sporta zālē. Savukārt 1.-3.klašu skolēni vienu reizi nedēļā darbojas ritmikas nodarbībās pieredzējušā Kultūras akadēmijas pasniedzēja un Deju svētku virsvadītāja asistenta A.Kozaka vadībā.. Papildus laiks paredzēts arī pēcpusdienas aktivitātēm gan sporta zālē, gan skolas pagalmā, atbilstoši laika apstākļiem, pagarinātās dienas grupas skolēniem. Ka arī to piedāvājam arī tiem skolēniem, kuri gaida sabiedrisko transportu vai vecākus, nokļūšanai mājās. Šogad sporta skolotājs A. Peipiņš organizē sacensības un konkursus gan pēcpusdienās, gan no rītiem,lai noteiktu 2016./2017.m.g. sportiskāko klasi. Šis pasākums veicina skolēnos vēlmi papildus nodarboties ar fiziskām aktivitātēm.

Ekopadomei veicot skolēnu aptauju, iepriecina fakts, ka skolēni turpina apmeklēt sporta skolu, trenējoties volejbolā, basketbolā, florbolā, vieglatlētikā, futbolā, biatlonā un orientēšanās sportā. Vairāki skolēni dejo dažādos gan mūsu novada, gan kaimiņi novada deju kolektīvos

Sadarbībā ar skolas medmāsu M. Rakausku, vides speciālistiem I.Adamsoni un vecākiem, kuru profesija saistīta ar vidi un medicīnu, tiek veidotas sarunas par tīras vides un veselības savstarpējo mijiedarbību. Tiek sniegta informācija par pirmo palīdzību. Visi skolotāji un darbinieki ir apguvuši pirmās palīdzības kursu.

Lai rūpētos par skolēnu stāju stundu laikā, iegādāti jauni soli un galdi, tiek regulēti solu un galdu augstumi, to veic skolas medmāsa kopā ar remontstrādnieku J.Ābelīti. Skolotāji stundu laikā aktīvi izmanto dinamisko fizisko pauzi. Lai skolēniem nebūtu visu laiku jāsež solos, kā mācību veita tiek izmantoti skolas gaiteni un atbrīvojusies Baltā zālē. 1.a un 1.b klases skolēni muguras atpūtināšanai izmanto paklājiņus un spilventiņus.

Gabriela Elizabete Korneta – Movzeša, Emīlija Jonase un Ance Zviedriņa veicot vides novērtējuma sadaļu viesojās SIA „Green line service” darbiniecēm I.Kalniņas un L. Ozoliņas, lai pārrunātu skolas uzkopšanas procesu. Meitenes iepazīnās un redzēja, ka darbinieki izmanto sertificētus mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus. Šogad ļoti aktīvi apkopējas seko līdzī un arī pašas piedalās atkritumu šķirošanā.

Vasaras periodā skolas remontdarbiem tika izmantotas pārsvarā akrila un ūdens bāzes krāsas un lakas.

2016.gada septembrī tika pilnveidoti skolas iekšējās kārtības noteikumi, kurā viens no punktiem ir telefona lietošanas noteikumi, kas nav mazsvarīgi veselīga dzīvesveida akcentēšanai un ievērošanai.

Lai nepieciešamības gadījumā saņemtu atbalstu arī psiholoģiskās veselības uzlabošanā un korekcijā no 2016.gada 1.septembra kā atbalsta personāls strādā psiholoģe I.Kricka.

<p>Eksistējošais spēks (stiprās puses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Plaša sporta zāle un āra laukums fizisko aktivitāšu organizēšanai 2. Piedalīšanās ESF veselīga uztura programmās un kvalitatīvākas, veselīgākas pusdienas, launags. 3. Uzkopšanas servisa kvalitāte un sadarbība ar skolēniem, skolotājiem. 4. Noteikumi par viedierīču izmantošanu pilnveidošana 5. Spēļu un fizisko aktivitāšu zonu izveide 6. Rifa baseina apmeklējums 3.klašu skolēniem. 7.Skolēni mācās sakārtot, sakopt aiz sevis, atbildēt par savu rīcību 	<p>Eksistējošais vājums (vājās puses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ļoti izvēlīgi ēšanā, veselīgu produktu lietošanā uzturā. 2. Uzsākoties apkures sezonai, ievērojam, ka apkārtējo māju dūmi apgrūtina dažu klašu telpu pilnvērtību vēdināšanu 3. Ir skolēni, kuri tomēr dod priekšroku mazkustīgam dzīvesveidam un pārlietu lielai mobilo ierīču lietošanai, saņemot atbalstu no saviem vecākiem.
<p>Nākotnes iespējas (iespējams izmantot)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neatmest cerību un meklēt iespēju sadarboties ar tuvumā esošajām bioloģiskām saimniecībām. 	<p>Nākotnes draudi (iespējams neitralizēt)</p> <p>Problēmas, kuras rada ārējās vides ietekmē.</p>

<p>2.Vairāk trenāžieru, kas būtu aktuāli jaunajiem cilvēkiem.</p> <p>3.Rosināt skolēniem līdz pusdienām ēst dārzeņus, augļus nevis saldus našķus</p>	<p>1.Vecāku aizņemtība veicina neveselīgas pārtikas izvēli, pusfabrikātu lietošanu uzturā un mazkustīgu dzīvesveidu.</p> <p>2.Cilvēku iespēja veikt savlaicīgu un kvalitatīvu veselības aprūpi.</p> <p>3. Pasliktinās cilvēku redze un stāja.</p>
--	---

ENERĢIJA

Apkopojot skolēnu veikto vides novērtējumā, ekopadome uz sarunu aicināja direktores vietnieci saimnieciskajos jautājumos A.Traubergu, kura atskaitījās par patērēto elektrību un siltumu laika posmā no 2015.gada 1.septembri līdz 2016.gada 1.septembrim. Tātad kopā patērēti 30854kWh, kas ir vidēji 2571 kWh mēneši. Vairāk enerģijas tiek tērēts gada tumšajā laikā, mazāk gaišajā laikā – pavasarī, vasarā.

Veicot elektroenerģijas auditu, Ekopadome secina, ka laika sprīdī no 2015.gada 1.novembra līdz 2016.gada 1.oktobrim elektropatēriņš ir nemainīgs, kaut gan veicam auditus un cenšamies lieki netērtēt elektroenerģiju. Ļoti ceram, ka pēc renovācijas elektroefektivitātes patēriņš mainīsies.

Skolas apkures sezonas laikā kabinetos ir silts, nav nepieciešams telpas sildīt ar elektroenerģiju. Apkure skolai tiek pieslēgta salīdzinoši ātri, pa brīvdienām un pēc mācību stundām apkure tiek regulēta, kas vēl vairāk ekonomē skolas finansiālos līdzekļus. Siltums no 2015.gada decembra līdz 2016.gada 1.maijam patērtēti 179,2MWh par 5 mēnešiem, 2016.gada maijā 1,9MWh un 0,4 MMWh par karstā ūdens ieguvī.

Arī šinī mācību gadā elektroenerģiju izmantojam, kad tā nepieciešama, samazinot apgaismojumu starpbrīžos un saulainā laikā, to kontrolē arī klases dežuranti kopā ar „zaļajiem padomniekiem” .

Skolas koplietošanas telpās apgaismojums tiek izslēgts stundu laikā, kas ir viens no dežurskolotāja un dežurantes pienākumiem.

Aktīvākie skolēni paši seko apgaismojuma un citu elektroierīču lietojumam klasēs, arī starpbrīžos un pēc mācību stundām, kā arī aicina to darīt ikvienam skolas biedram un skolas darbiniekam. Tāpēc šogad uzsākot mācību gadu, pie katra elektrības slēdža atjaunots uzaicinājums – Domā zaļi, taupi elektrību!

Skolas apgaismojumam tiek izmantotas dienasgaismas un kvēldiegu spuldzes, LED lampas koridoros. Apgaismojums gandrīz visās telpās (izņemot skolas bibliotēku, meiteņu mājturības un tehnoloģiju, 1.klašu angļu valodas kabinetos) ir pietiekams, atbilstošs noteiktām normām.

Pēc elektroaudita secinām, ka kabinetos datori, mūzikas atskaņotāji, videoprojektori tiek izslēgti, ja tos neizmanto. Skola ir iegādājusies jaunu apskaņošanas aparatūru un mūzikas centru ritmikas un sporta nodarbībām, kas ļaus ekonomēt elektroenerģijas patēriņu.

Skolas administrācija šogad lielāku uzmanību veltīs elektropatēriņam skolas sporta zālē, kad tur vakaros darbojas dažādi pulciņi un sporta sekcijas, jo esam novērojuši, ka telpu nomnieki nelabprāt taupa elektroresursus arī šinī gadā.

Siltumenerģiju skolai piegādā pilsētas siltumtīkli. Skolas tīklā ir izveidots siltummainis, kur dators regulē siltuma padevi, atkarībā no āra temperatūras.

Skolas ēkai nepieciešamo siltināšanu un renovāciju uzsāks 2017.gada aprīlī, tad arī vērosim un fiksēsīm pozitīvās izmaiņas.

Tā kā skolai nav savas kurtuves, tad nekādu ietekmi uz apkārtējās vides piesārņošanu mūsu skola nerada.

<p>Eksistējošais spēks (stiprās puses)</p> <p>1. Atkārtoti pārbaudot klašu telpu apgaismojums, tas ir pietiekams un skolēni, skolotāji izslēdz nevajadzīgo aogaisojumu, lieki netērējot.</p> <p>2. Skolas apsildīšana nerada negatīvu ietekmi uz vidi</p> <p>3. Pie elektroslēdzīem ir uzlīme ar uzaicinājumu izslēgt apgaismojumu, kas to nevajag.</p> <p>4. Lielākajās skolas telpās uzstāda radiatorus ar termoregulētājiem.</p>	<p>Eksistējošais vājums (vājās puses)</p> <p>1. Kopā ar apkuri nav nodrošināts siltais ūdens, tāpēc samērā liels elektroenerģijas patēriņš siltā ūdens ieguvei.</p> <p>2. Veco logu neproduktīva funkcionēšana 9 kabinetos.</p> <p>3. Skolas sporta zāles nomnieku maza ieinteresētība elektroenerģijas taupīšanā.</p>
<p>Nākotnes iespējas (iespējams izmantot)</p> <p>1. Rīkoties atbildīgi, elektroierīces neatstāt gaidīšanas režīmā.</p> <p>2. Siltumapgādes nomaiņa visā skolā.</p> <p>3. No rīta ierodoties skolā agrāk neieslēgt visas gaismas, bet tikai tik, cik nepieciešams.</p>	<p>Nākotnes draudi (iespējams neitralizēt). Problēmas, kuras rada ārējās vides ietekmē.</p> <p>1. Nenomainot vecos radiatorus, rodas lieks siltuma patēriņš, kas palielina izmešus.</p> <p>2. Skolēnu redzes pasliktināšanās daudz darbojoties pie datora, skatoties projektorā, darbojoties ar interaktīvo tāfeli.</p>

ŪDENS

Ekopadomes pārstāvji Mārtiņš Driba, Amanda Irbe un Emīlija Jonase uz sarunu devās pie skolas direktores vietnieces saimnieciskajos jautājumos Allas Traubergas, lai izzinātu viņas viedokli par ūdens patēriņu skolā, ēdināšanas blokā.

Novērtējot ūdens kvalitāti skolā, tika noskaidrots, ka tas atbilst visiem noteiktiem standartiem. Cēsu pilsētā, arī mūsu skolā, ūdens apgādi nodrošina SIA „Vinda”. Tā regulāri seko līdzī ūdens kvalitātei pilsētā, veicot dažādas analīzes un uzlabojumus. Rezultātā pilsētas iedzīvotāji un skolas skolēni saņem tīru, kvalitatīvu ūdeni.

A. Trauberga par skolas saimnieci strādā otro gadu un ļoti korekti veic pierakstus par ūdens patēriņu, tāpēc mums tagad būs viegli salīdzināt patēriņu. Laika posmā no 2015.gada 1.septembra līdz 2016.gada 1.septembrim ir iztērējusi 695m³ ūdeni, tātad vidēji 57,9 m³ mēnesī.

Lielu ūdens daudzumu patērē skolas ēdnīca, jo trauku mazgāšanai netiek izmantotas trauku mazgājamās mašīnas. Traukus mazgā un skalo lielajās izlietnēs, cenšoties strādāt tā, lai taupītu ūdeni

un nebūtu jāizmanto tekošs krāna ūdens. Šinī vides novērtēšanas procesā secinājām, ka salīdzinot ar iepriekšējo gadu, skolotāji ir ievērojuši trauku tīrības kvalitātes uzlabošanos.

Mūs priecē tas, ka ūdens zudums skolā ir minimāls. Regulāri tam seko līdz skolā saimniece un remontstrādnieks J.Ābelītis. Skolas dežurante L.Ozoliņa pēc starpbrīžiem apskatās, lai cieši tiktu noslēgti ūdens krāni. Turpinās šajā gadā to kontrolēt arī skolēni no ekopadomes.

Ne tikai Vispasaules Ūdens dienā, bet arī citās vides stundās izmantot interneta resursus, parādot skolēniem ūdens trūkumu pasaulē, akcentējot to kā pasaules mēroga globālu problēmu.

Lielākā daļa tualetes podu ir nomainīti. Taču veicot šo vides novērtējumu redzējām, ka zēnu tualetē ir problēmas ar vienu podu kas varētu radīt ūdens zudumu.

2016.gada vasarā esam papildinājuši skolas apstādījumus ar Ekodārzu, līdz ar to vairāk jālaista, tāpēc atkal izmantojam uzstādīto eko muua lietus ūdens savākšanai, ko vēlāk izmanto laistīšanai.

Skolēniem visos kabinetos dzeršanai pieejams kvalitatīvs ūdens no Venden un Svētavots. Tāpēc esam atteikušies no domas par dzeramo ūdeni skolas gaitēnos, to izmantojām vasaras vides nometnes darbības laikā

<p>Eksistējošais spēks (stiprās puses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Pieejams kvalitatīvs ūdens, kā arī vecāki palīdz rūpēties, lai bērniem tiktu nodrošināta ūdens lietošana skolā ikdienā. 2.Ārējie faktori neietekmē ūdens apgādi 3. Skolēni mācās ekonomēt no krāna tekošo ūdeni, radot minimālus ūdens zudumus, pamāca taupības noteikumus skolas biedriem. 4. Puķu dobjū laistīšanai izmantojam lietus ūdeni. 	<p>Eksistējošais vājums (vājās puses)</p> <p>1.Neskatoties uz izzinošām nodarbībām un praktiskām darbībām, daži skolēni necenšas taupīt ūdeni.</p>
<p>Nākotnes iespējas (iespējams izmantot)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Roku mazgāšanai tualetēs un ēdamzālē izmantot ūdens krānus, kas ieslēdzas un izslēdzas automātiski un dozē ūdens daudzumu 2. Uzturēt santehniku un sanitāros mezglus teicamā darba kārtībā, ko dos renovācija. 	<p>Nākotnes draudi (iespējams neitralizēt)</p> <p>Problēmas, kuras rada ārējās vides ietekmē.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Netaupot ūdeni, var mainīties dzeramā ūdens daudzuma pieeja 2.Veco ūdens cauruļu nomaiņa, kas varētu būt atrisināma renovācijas laikā

MĀCĪBU SATURS

2014.gada 12.augustā tika parakstīti MK 468 noteikumi par valsts pamatizglītības standartu, kas spēkā arī šinī mācību gadā. Uzsākot 2016./2017.m.g. skolas mācību priekšmetu metodiskās komisijas sanāksmē (vadītājas I.Daiga un D.Zariņa) tika akcentēts standarts, pievēršot īpašu uzmanību mācāmā priekšmeta attīstāmām prasmēm ilgtspējīgai izglītībai un vides izglītībai (arī integrētā pieejā).

Plānojot visas skolas un katrs skolas pedagogs plānojot savu darbu, vēlamies pozicionēt to ar Nākotnes skolu, tātad pilnvērtīgāka un jēgpilnāka uzmanība jāturpina veltīt mācību satura apguvei ar praktisku dzīves darbību, mērķtiecīgi lietot IKT un apgūt svešvalodu. Šinī mācību gadu skolotāji

turpina veidot brīvdabas pedagoģijas stundas, izmantojot skolas apkaimē esošās dabas ainavas. Otro gadu piedalāties Toyota bioloģiskās daudzveidības projektā. Kā arī mācāties plānot darbību, ieskatoties nākotnes kompetenču sistēmā.

Otro gadu pēc kolēģu ierosinājuma, metodiskās komisijas sanāksmēs pedagogi dalīsies savā pieredzē kā mācību satura pilnveidošanā izmanto zināmās darba formas un metodes, kā arī kā aprobēt jaunus un alternatīvus paņēmienus.

Apkopojot iepriekšējā darbības gada rezultātus secinām, ka jāturpina skolā mācību stundās integrēti piedāvāt vides izglītības saturs, aktualizējot jautājumus par vides aizsardzību, cilvēku attieksmi un personisko atbildību pret dabu, tās saudzēšanu un kopšanu.

2016./2017.m.g turpināsim veidot saimnieciskās dzīves un kultūras vērtību izzināšanu, dažādojot mācību organizēšanas formas un apkārtējās sociālās un dabas vides iespējas (stundas muzejā, āra nodarbības, dažādu paaudžu savstarpējās komunikācijas un sadarbības aktivizēšana), sadarbības projekti ar citām izglītības iestādēm, piemēram, Straupes pamatskolu, Rietumvidzemes mežniecību, Mammadaba speciālistiem – konsultantiem, Dabas pārvaldes darbiniekiem, RPIVA Cēsu nodaļas studentiem, LU Pedagoģijas programmas studentiem – praktikantiem, uzņēmējiem, Rotari kluba biedriem un nevalstiskām organizācijām.

2016.gada septembrī pieteicām dalību ar vidi saistītos konkursos, ZAAO vides izglītības projektā „Cilvēks vidē”.

Pēc aptaujas datiem, turpināsim aktualizēt arī veselības minūšu vai dinamisko paužu organizēšanu mācību procesa laikā, kā arī jēgpilnas pēcpusdienas ar vides uzdevumiem, aktivitātēm un video filmām.

Ekopadomes pārstāvji sniegs informāciju e-klasē un informācijas monitorā par aktualitātēm.

LĪDZDALĪBA

Cēsu pilsētas Pastariņa sākumskolā sadarbība tiek balstīta uz skolēnu, vecāku, skolas padomes un skolas darbinieku ierosinājumiem. Vecāki aktīvi iesaistās un atbalsta Ekoskolas programmas plāna īstenošanā.

Esam gandarīti, ka lielu atsaucību ir ieguvušas akcijas. Skolēnu priekšlikums - aktīvi nodarboties ar atkritumu šķirošanu ne tikai pašiem, bet to aicināt un mācīt darīt apkārtējai sabiedrībai.

Par savu dalību vides izglītībā turpinām informēt skolas padomi un katru klašu vecākus pirmajā vecāku sapulcē.

Grūtāk vienoties ar vietējo laikrakstu „Druva” par mūsu aktivitātēm atspoguļot savos izdevumos. Veiksmīgāk sadarboties ar avīzi „Cēsu vēstis” un portālu www.cesis.lv, www.cesis24.lv.

Par mūsu aktivitātēm var lasīt mūsu mājas lapa www.pastarinaskola.lv un sekojot līdz www.facebook.com/IvetaDaiga

Vides pulciņa dalībniekiem, Ekopadomes pārstāvjiem un klašu „zaļajiem padomniekiem” arī 2016./2017.m.g. ir savi pienākumi, pasākumu plānošana un pārraudzība, kurus viņi veiks mācību gada laikā, tādējādi radot piemēru un vēlmi līdzdarboties saviem skolasbiedriem. Veidosim mazas Zibakcijas pilsētas iedzīvotājiem un viesiem, uzrunājot viņus par atbildīgo dzīvesveidu un klimata pārmaiņām.